

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/1905
GK 70

27 Haziran 2012

Sayı :B.11.0.SGB.0.01.00.610.02/1607

Konu : Bursa Milletvekili
Sayın Sena KALELİ'nin
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) TBMM Başkanlığı'nın 19.12.2011 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02.00-7/1905-58920 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 23.12.2011 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-491/4223 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Sena KALELİ tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/1905 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Bakan

EK :

- 1) Cevap formu (3 Sayfa)
- 2) Bilgi Notu (3 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN SENA KALELİ'NİN
7/1905 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

Türkiye Avrupa Konseyi'nin "Kişisel Nitelikteki Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Şahısların Korunmasına Dair Sözleşmeyi" 1981 yılında imzalamıştır. Siber suçlara ilişkin düzenlenen ilk belge olma özelliğini taşıyan "Avrupa Siber Suçlar Sözleşmesi" ise geçtiğimiz yıl Strasbourg'da ülkemiz adına Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu tarafından imzalanmıştır. 48 maddeden oluşan Avrupa Siber Suçlar Sözleşmesi, özellikle telif haklarının ihlalleri, bilgisayarlarla ilgili sahtekarlık eylemleri, çocuk pornografisi, ağ güvenliğine ilişkin suçları tanımlamaktadır. Sözleşme, taraf olan ülkelere tanımlanan suçların işlenmesi ve söz konusu suçların işlenmesine yardım veya yataklık yapılmasını ulusal mevzuatta cezai bir suç olarak tanımlanma ve gerekli yasama işlemlerini ve diğer yükümlülükleri getirmektedir. Sözleşme, söz konusu suçlara yönelik soruşturma ve kovuşturmaların yanı sıra suçlara delil teşkil edebilecek verilerin toplanması, saklanması, araştırılması ve el konulması gibi ulusal düzeyde alınması gereken önlemleri de içermektedir.

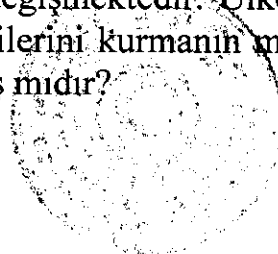
İmzalanan sözleşmeler gereği dolan yasal yükümlülükler ile alınması gereken önlemler konusunda ise ne yazık ki bugüne kadar hiçbir düzenleme gerçekleştirilmemiş ve atılan imzalar sembolik olmaktan öteye gidememiştir. Bu suçların en önemli yansımaları ise, hard disklerde bulunan bilgi ve belgelerin, çeşitli spekülasyonlara rağmen son yıllarda yürütülmekte olan birçok davaya delil teşkil etmesidir. Bu bağlamda;

SORULAR:

1-1981 yılında imzalanan "Kişisel Nitelikteki Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Şahısların Korunmasına Dair Sözleşmenin" üzerinden 30 yıl, Kasım 2010 tarihinde imzalanan "Avrupa Siber Suçlar Sözleşmesinin" üzerinden 1 yıl geçmesine karşın bu sözleşmelerin iç hukukumuzda uyarlanması konusunda neden adım atılmamaktadır?

2- Kaspersky Lab'in 2011 yılı 3. çeyrek kötü amaçlı yazılım raporuna göre, Türk bilgisayar kullanıcıları siber suçlar konusunda korumasız olup, gittikçe daha sık görülmeye başlanan siber suç vakaları kurumların mali durumları için her geçen gün daha fazla tehlike oluşturmaya başlamıştır? Bu konularla ilgili ülkemizdeki mevcut mevzuat ve yaptırımlar yeterli midir?

3- Ponemon Institute yıllık maliyet araştırmasına göre, siber suçların yol açtığı zarar dünyada yılda ortalama 5,9 milyon dolar, siber saldırıların neden olduğu kayıplar ise yılda 1,5-36,5 milyon dolar arasında değişmektedir. Ülkemizdeki maddi kayıpları önemli ölçüde azaltacak güvenlik teknolojilerini kurmanın maliyeti ne kadardır? 2012 bütçesinde bu konu için bir ödenek ayrılmış mıdır?

CEVAPLAR:

Adalet Bakanlığından alına bilgilere göre; 108 sayılı Avrupa Konseyi Sözleşmesinin onay sürecinin tamamlanabilmesi için, halen Başbakanlık'ta bulunan "Kişisel Verilerin Korunması Hakkındaki Kanun Tasarısı"nın kanunlaşması, kişisel verilerin korunması ile görevli tam bağımsız bir denetim makamının ihdas edilmesi gerekmektedir. Diğer yandan 95/46/EC sayılı Avrupa Birliği Direktifi de Sözleşme ile paralel hükümler içermekte ve Avrupa Birliği ile yürütülen müzakere sürecinde iç hukuka aktarılması gerekmektedir. Dolayısıyla hem 108 sayılı Avrupa Konseyi Sözleşmesinin onay süreci, hem de adı geçen Direktifinin iç hukuka aktarılması birbiriyle eř zamanlı olarak yürütülmesi gerekmektedir. Zira Kişisel Verilerin Korunması Hakkındaki Kanun Tasarısının kanunlaşması ile her iki hukuk metninin iç hukukta öngördüğü düzenlemeler kabul edilmiş olacaktır.

Adalet Bakanlığınca; "Kişisel Verilerin Korunması Hakkındaki Kanun Tasarısı"nın, Avrupa Birliği Müktesebatına uyumlu bir şekilde kanunlaşmasını temin etmek üzere, Hollanda Ekonomi Bakanlığınca finanse edilen ve Considerati-Van Doome firmalarının oluşturduğu ortaklık ile yürütmekte olan "Kişisel Verilerin Korunması Hakkındaki Kanun Tasarısının Desteklenmesi Projesi G2G10/TR/9/1" kapsamında birtakım faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Öncelikle, Proje Grubu, Avrupa Birliğinin Adli Yardımlaşma Birimi olan Eurojust'a, Hollanda Veri Koruma Kurumuna ve Telekomünikasyon Kurumuna bir çalışma ziyareti düzenleyerek, bu kurumların veri koruma politikalarını ve uygulamaya dönük çalışmalarını yerinde inceleme ve uzmanlarla görüş alışverişinde bulunma imkanı elde etmiştir. Proje kapsamında yapılan başka bir faaliyet de mevcut tasarının AB Müktesebatına uyumunu değerlendirmek amacıyla Van Doorne Hukuk Firması ve Proje ortağı akademisyenlere taslak incelettirilerek görüşleri alınmıştır. Bir başka önemli faaliyet ile de, Proje ortaklarını, Türk akademisyenlerin ve bağı saygıdeğer Milletvekillерimizin katılımıyla 6 Ekim 2011 tarihinde Ankara' da, kamu kesimine yönelik bir seminer ve hemen ardından 7 Ekim 2011 tarihinde de özel sektöre yönelik İstanbul' da ikinci bir seminer düzenlenmiştir.

Tasarının Avrupa Birliği Müktesebatına uyum sağlaması halinde 108 sayılı Avrupa Konseyi Sözleşmesine de uyum sağlamış olacağı ve onay sürecinin başlatılabileceği değerlendirilmektedir.

Halihazırda, lkemizde, siber suçlar, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Bilişim Alanında Suçlar" başlıklı 10'uncu bölümünde yer alan hükümler ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun hükümleri başta olmak üzere diğer bağı kanunlarda da kısmen düzenlenmektedir.

Ayrıca, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığınca; 2009 yılında, internet servis sağlayıcı ve yer sağlayıcı firmaların katılımıyla birlikte, siber güvenliğe yönelik tehdit oluşturan ve internet kaynaklarını gereksiz meşgul eden istek dışı (spam) e-postaların engellenmesine yönelik olarak bir pilot proje yürütülmüştür. Söz konusu pilot projenin başarılı olması sonrasında ise e-posta gönderiminde kullanıcı kimlik doğrulaması için kullanılan 25'nci Portun kapatılarak yerine 587'nci Portun açılması çözümü tüm Türkiye geneline 3 faz halinde yaygınlaştırılmıştır.

Proje sonrasında,

- Spam e-posta yapan IP sayısı % 99 oranında azalmış,
- Spam e-posta yayan ülkeler sıralamasında ilk 3'te yer alan ülkemiz ilk 10'un gerilerine düşmüş,
- Dolayısıyla ülkemizin uluslararası bilişim arenasındaki imajı güçlendirilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun son yıllarda, ulusal çapta bir siber güvenlik kültürünün oluşturulması ve farkındalığın arttırılması, teknik kapasitenin arttırılması ve uluslararası işbirliğinin sağlanmasına yönelik olarak yürütmekte olduğu ve yürütmeyi planladığı birçok benzeri çalışma bulunmaktadır.

Ülkemizde, birçok kurum ve kuruluşu, internete açık kurumsal şebekelerinin güvenliğini arttırmak amacıyla saldırı tespit sistemi (IDS), saldırı önleme sistemi (IPS), güvenlik duvarı (firewall), antivirüs yazılımları ve benzeri güvenlik araçları kullanılmaktadır.

Öte yandan Ulusal siber güvenliğin sağlanması amacıyla TÜBİTAK tarafından gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmesi planlanan çalışmalar hakkında bilgi notu Ek 1'de sunulmaktadır.

ULUSAL SİBER GÜVENLİĞİN SAĞLANMASI AMACIYLA TÜBİTAK TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN ÇALIŞMALAR

1. Tamamlanan Çalışmalar

a) Kalkınma Bakanlığı (Devlet Planlama Teşkilatı) Bilgi Toplumu Dairesi tarafından hazırlanan Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı 2006 - 2010 belgesinin 88 numaralı maddesinde tanımlanan "Ulusal Bilgi Sistemleri Güvenlik Programı" isimli projede sorumlu olarak TÜBİTAK-UEKAE belirlenmiştir. Bu projenin kapsamı "Siber alemdeki güvenlik tehditlerini sürekli olarak takip edecek, uyarılar yayınlayacak, bu risklere karşı ne şekilde tedbir alınabileceğine dair bilgilendirme yapacak, risklerin ortaya çıkması durumunda karşı tedbirleri koordine edebilecek bir "bilgisayar olaylarına acil müdahale merkezi (CERT)" kurulacaktır. Kamu kurumları için gerekli minimum güvenlik seviyeleri kurum ve yapılan işlem bazında tanımlanacak, kurumlar tarafından kullanılan sistem, yazılım ve ağların güvenlik seviyeleri tespit edilecek ve eksikliklerin giderilmesi yönünde öneriler oluşturulacaktır." ifadesi tanımlanmıştır. Bu proje 2006 - 2010 yılları arasında yürütülmüştür. Programın bütçesi 5.248.000 TL'dir. Program kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar aşağıda özetlenmiştir:

- Ulusal Bilgi Güvenliği Kapısı www.bilgiguvenligi.gov.tr adresinden hizmet vermeye başlamıştır. Halihazırda üçbinin üzerinde üye ve 135 adet yazar yer almaktadır. Yazarların %40'ı TÜBİTAK dışıdır.
- Yirmi kamu kurumundan 131 personele 21 farklı alanda bilgi güvenliği eğitimleri verilmiştir.
- 71 üniversiteden 93 bilgi işlem personeline bilgi güvenliği eğitimleri verilmiştir.
- Dokuz kamu kurumuna, BOME (Bilgisayar Olaylarına Müdahale Ekibi) kurma danışmanlığı verilmiştir. BOME kurulum danışmanlığının bitmesine müteakip bu kurumlar ile birlikte Kasım 2008'de BOME-2008 Siber Güvenlik Tatbikatı yapılmıştır.
- Dört kamu kurumuna ISO 27001 tabanlı Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS) kurulum danışmanlığı verilmiştir. Beş kamu kurumuna sızma testi yapılmıştır.
- Bilgisayar kullanıcılarına yönelik hazırlanmış, multimedya içerikli, interaktif bölümlerin olduğu bilgi güvenliği bilincinin artırılmasına yönelik portal www.bilgimikoruyorum.org.tr adresinden yayına başlamıştır.
- **Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı 2011**, yaklaşık bir yıl süren hazırlık sürecinin ardından 25-28 Ocak tarihlerinde 39 kurum/kuruluşun katılımıyla gerçekleşmiştir. Tatbikat organizasyonunu BTK ve TÜBİTAK yapmıştır. USGT 2011 kapsamında 500'ün üzerinde yazılı enjeksiyona ilave olarak port taraması, dağıtık servis dışı bırakma saldırıları, web uygulamalarının denetimi ve kayıt dosyası (log)

analizinden oluşan gerçek saldırılar yapılmıştır. Kurumlara zel tarama ve analiz raporları resmi olarak iletilmiştir. Kurumlara zel olmayan tatbikat sonuç raporu hazırlanmıştır.

- b) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun şubat 2011'de yaptığı düzenleme ve TÜBİTAK'a yaptığı talep sonucunda Türkiye'de faaliyet gösteren 31 bankanın (sahip oldukları aktifler asında Türkiye'nin %96'sına sahip) bilgi sistemlerine sızma testi yapılmıştır. Halihazırda, BDDK'nın talebi doğrultusunda Türkiye Bankacılık Sektörü Siber Güvenlik Analiz Raporu hazırlanmaktadır.

2. Gerçekleştirilecek alışmalar

- a) 2012 Yatırım Programı'nda "**Kamu Bilgi Güvenliği Programı**" ve "**Kritik Altyapılarda Bilgi Güvenliği Yönetimi – Tespit, Analiz, nlemler**" isimli iki adet siber güvenlik projesinin yer alması planlanmaktadır. Her iki proje de Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesi ile birlikte bir seneye yakın bir sürede yapılan değerlendirmeler sonucunda oluşturulmuştur. Her iki projenin temell ilkesi, siber güvenlik konusunda kurumsal kapasite geliştirmek olarak benimsenmiştir. Projeler hakkında zet bilgi aşağıda sunulmuştur.

Kamu Bilgi Güvenliği Programı

- Toplam proje bütçesi 4.119.400 TL'dir.
- TÜBİTAK UEKAE Bilişim Sistemleri Güvenliği Grubu deneyimlerinden ve Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı 2011'in sonuçları incelendiğinde siber güvenlik açsından ülkemizdeki problemin en genel ifadeyle yetenek eksikliği olduğu görülmektedir. Kamu kurumlarında çalışan bilgisayar mühendisleri ve bilişim uzmanlarında siber güvenlik bilinci ve bilgisinde görülen eksikliği gidermek ve kamu kurumlarında çalışan mühendis ve uzmanları siber güvenlik konusunda kurumsal ihtiyaçları karşılayacak seviyeye getirmek amacıyla Kamu Bilgi Güvenliği Programı hazırlanmıştır. Kamu Bilgi Güvenliği Programı, **Eğitim, Bilgi Bankası Oluşturulması ve Risk Analizi** olmak üzere üç projeden oluşmaktadır.
- Eğitim projesi kapsamında halihazırdaki eğitimler geliştirilecek, yeni siber güvenlik eğitimleri hazırlanacak ve bu eğitimlerin verilmesi suretiyle kapasite artırımı sağlanacaktır.
- Bilgi Bankası Oluşturulması Projesi kapsamında kamu kurumlarının ihtiyaı olan bilgi birikimi, kılavuzlar, teknik kontrol listeleri, saldırılardan korunma ve saldırılarla mücadele el kitapları hazırlanarak artırılacaktır.
- Risk Analizi Projesi kapsamında, kamu kurumlarının sahip olduğu bilgi güvenliği risklerinin 6 ayda bir yapılacak testlerle tespit edilmesi ve önceki sonuçlarla karşılaştırılarak hem kurumun gelişiminin hem de ihtiyaçlarının tespitinin yapılması

amaçlanmaktadır. Eğitim ve Bilgi Bankası Oluşturulma Projelerinin etkinliğinin ölçülmesi de bu projeyle sağlanacaktır.

Kritik Altyapılarda Bilgi Güvenliği Yönetimi – Tespit, Analiz, Önlemler

- Toplam proje bütçesi 1.590.780 TL'dir.
- Kritik altyapılar devlet düzeninin ve toplumsal düzenin sağlıklı bir şekilde işlemesi için gerekli olan ve birbirleri arasında bağımlılıkları olan fiziksel ve sayısal sistemlerdir. Enerji üretim ve dağıtım sistemleri, telekomünikasyon altyapısı, finansal servisler, su ve kanalizasyon sistemleri, güvenlik servisleri, sağlık servisleri ve ulaştırma servisleri en başta gelen kritik altyapılar olarak sıralanabilir. OECD üyesi ülkeler, Avrupa Birliği, ABD, Kanada gibi gelişmiş ülkeler kritik altyapıların korunması ile ilgili çalışmalara başlamışlar ve ciddi yol almışlardır. Bütün kritik altyapılar içerisinde bilgi teknolojileri yoğun olarak kullanılmaktadır. Bu durum ise, kritik altyapıları siber tehditlere karşı açık hale getirmektedir. Bu proje eğer kapsamında, kritik altyapıların tespiti ve analizi amacıyla ülkemizde gerçekleştirilen ilk çalışma olacaktır. Proje kapsamında, Türkiye'nin kritik altyapılarının tespiti yapılacak ve bilgi teknolojilerinden kaynaklanan açıklıkların kritik altyapılara etkisi analiz edilecektir. Sektör bazlı pilot çalışma gerçekleştirilecektir. Proje kapsamında kritik altyapılarda kullanılan SCADA bilgi sistemleri için simülasyon ortamı oluşturulacaktır. Proje sonucunda toplam 10 adet doküman hazırlanmış olacaktır. Bu dokümanların en önemlileri Türkiye'de kritik altyapılar ve kritik altyapıların BT güvenlik durumu dokümanı ve diğer kritik altyapılara yaygınlaştırılma için yol haritası dokümanıdır.

